

**A MINISZTERELNÖKSÉG MÚLT HÉTEN
MEGNYÍLT KECSKEMÉTI ÁLLAMTITKÁRSÁGA.
Térfoglalás**

Ilyenekről most szó sem lehet. A hódmezővásárhelyiektől 2012-ben Orbán által személyesen „kikért”, a Miniszterelnökséget a választásokig államtitkárként irányító Lázár tárcája ma már jóval több, mint a miniszterelnök munkaszervezete: afféle kormány a kormányban, első az egyenlők között. Lázárt kilenc államtitkár, 23 helyettes államtitkár, négy kormánybiztos és megszámlálhatatlanul sok tanácsadó segíti. A múlt héten például Habony Árpádról derült ki, hogy ő is onnan kapta állandó parlamenti belépőjét, miközben formálisan nem is áll a Miniszterelnökség szolgálatában.

A Lázár-tárca tevékenységének sokrétűségét a hivatal több mint félszáz belső szervezeti egységének elnevezése is jelzi. Van ott minden, a megszokott minisztériumi főosztályokon (pénzügyi, hr, költségvetési, belső ellenőrzési, jogi) kívül is, kezdve az állami vezetők főosztályától a furcsa csengésű „össztársadalmi ügyek” főosztályáig. Alakult számos, elemzésre szakosodott főosztály – ezek a kommunikációs területtől az atomenergetikáig sok mindennel foglalkoznak –, a stratégiaalkotási részlegek esetében pedig még szélesebb a spektrum: a tematika a nemzetpolitikától a nyelvstratégián át az építészeti stratégiáig terjed. Szabályozási ügygel foglalkozó részlegről is van több (például fejlesztési banki, zöldbanki, agrár-banki, integrációs, postaügyi, építészeti), és Lázár tárcáján keresztül felügyeli a kormány az EU-s források elosztását, illetve a központi közbeszerzéseket is. Bizonyos ügyekben is nála lehet reklamálni, például „a támogatói döntések elleni jogorvoslatok” főosztályán.

Lázár irányítja a kormányhivatalokat és a kormányablakokat, a megcsonkított kulturális örökségvédelmet. Viszont érdekes módon – bár ez nem lenne előzmény nélküli – az egyházpolitika nem hozzá, hanem az erőforrás-tárcához tartozik. A Miniszterelnökséghez vannak bekötve a kormány által életre hívott olyan unortodox tudományos műhelyek is, mint a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet,

a Veritas Kutatóintézet vagy a Szász Jenő vezette Nemzetstratégiai Kutatóintézet, amely a múlt héten azzal hívta fel magára a figyelmet, hogy Boeingek fogadására alkalmas repteret álmódott Székelyudvarhelyre, a magyar–magyar kapcsolatok erősítésére. Ami azt is példázza, hogy mindenre azért már Lázár figyelme sem terjedhet ki. ■ DOBSZAY JÁNOS

Formabontó ítéletek

Megváltás

Kötelező olvasmánnyal, zárandoklattal vagy kőművesmunkával is kiváltható olykor a börtönbüntetés.

NDULATKEZELŐ TERÁPIÁN kellett volna a dühétől megszabadulnia annak a férfinak, aki néhány napja kidobta hat hónapos gyermekét az ablakon, majd maga is utánaugrott. Mindketten szörnyethaltak. A nem először fenyegetőző férfit január 10-én gyorsított eljárásban ítélték el „erőszakkal fenyegetve elkövetett zaklatás” vétsége miatt. Ezért egy év fogházat kapott, felfüggesztve. A bíróság ezért is rendelte el a pártfogó felügyeletet, valamint külön magatartási szabályként előírta a részvételt a terápián. Már sohasem derül ki, hogy ez utóbbi mit változtatott volna az érzelmileg labilis férfi viselkedésén. Ugyanakkor az eset is példázza, hogy a bíróságok egyre gyakrabban élnek olyan személyre szabott ítélettel, amely a „javulás” vagy jóvátétel reményében speciális magatartási szabályt is tartalmaz.

„Az elítéltes, aki nem ismeri a másikat” – ez volt az indoka annak, hogy kötelező olvasmányokat írt elő a bíróság azoknak a fiúknak, akik 2013 novemberében megrongálták a hanuka alkalmából Budapesten felállított menórákat. Tettükért – még nem jogerősen – felfüggesztett börtönbüntetést kaptak, illetve el kell olvasniuk Fejtő Ferenc Magyarország, zsidóság, valamint Fleck Gábor és Szuhay Péter Kérdések és válaszok a cigányságról című könyvét, melyről olvasónaplót is írniuk kell. Mindezt annak reményében szabta ki a bíróság, hogy a zsidósággal és a cigánysággal szembeni elítélteik átértékelődnek. Ha a fiúk valóban elolvassák a megjelölt könyveket – amit az őket felügyelő pártfogó is megerősít –, és nem az internetről ollózzák össze az olvasónaplót (és persze nem követnek el újabb bűncselekményt), akkor nem kell börtönbe vonulniuk.

„Az elítéltes emberek nagy részének súlyos ismerethiányai vannak, sokat segítenek,

▶ A lánykori nevén – az 1990 utáni két évtizedben – még Miniszterelnöki Hivatalként (MEH) futó kormányfői szakapparátus főminisztériummá fejlesztése az első Orbán-kormány idején kezdődött. Ám az 1998 és 2002 közötti lépések, ideértve Stumpf István kinevezését kancelláriaminiszterré (a magyar parlamentarizmus történetében korábban nem volt példa arra, hogy a kormányfő hivatalát miniszteri rangú politikus irányítsa), csak ujjgyakorlatok voltak a mostani hatalomkoncentráció felől nézve. Még Stumpf idejében került a MEH feladatai közé a kormány és a parlament közötti kapcsolattartás, valamint a kormányulések előkészítésén mint kötelező feladaton túl például a kormányzati munka stratégiai irányítása. A kancelláriaminiszter portfóliójának része lett Stumpf idején az államszervezet néhány kiemelt fontosságú, korábban sokszor külön (esetenként tárca nélküli) miniszterhez tartozó területe is: így például a nemzetbiztonság, a területpolitika és az állami vagyion felügyelete. A szaktárcák, különösen a kiscgazdák vezette minisztériumok fölötti kontroll gyakorlására pedig a kancellárián ügynevezett tükörreferatúrák alakultak. A rendszerbe így módon szinte kódolva voltak a párhuzamosságok, ami a Fidesz–MDF–Kiscgazdapárt házasság időszakában folyamatos hatásköri villongásokhoz vezetett.

kétezermilliárd forint fölött diszponál

HELYSZÍNELÉS A VASÁRNAPI CSECSEMŐGYILKOSSÁG UTÁN. Agresszió és tréning

ha jó minőségű információkat kapnának, megbeszélhetőek lennének a hiedelmek, előítéleteik” – helyeselte a döntést egyik internetes hozzászólásában Herczog Mária szociológus. Hasonló garázdaság miatt volt már, akinek Radnóti Miklós versein, Anne Frank naplóján és Tadeusz Borowski írásain kellett eltöprengnie. A kísérlet sikerrel zárult

– derül ki a pártfogó felügyeletet ellátó szakember jelentéséből. Szerinte az érintett fiú a könyveket tényleg elolvasta, és saját kezűleg írta le az élményeit. Volt olyan lány, akinek – miután a barátnői unszolására ruhákat lopott egy üzletből – Szabó Magda Abigél című könyve alapján a barátságáról, a becsületről, a tisztességről és a közösséghez tarto-

zásról kellett elmélkednie. Pártfogója szerint a lányt mélyen megérintette a történet, amit magától sohasem olvasott volna el.

Még nem lehet viszont tudni, milyen hatása lesz annak a zárandokútnak, amelyre a holokauszttagadásért másfél évi felfüggesztett börtönbüntetésre ítélt Nagy Györgyöt kötelezték a személyiségformálás jegyében. A hároméves próbaidő alatt háromszor kell felkeresnie a Páva utcai Holokauszt Emléközpontot, vagy választhatja egyszeri úti célként az auschwitzzi emlékhelyet, netán Jeruzsálemben a Jad Vasem Emlékparkot. Csak remélni lehet, hogy fontos szerepe lesz Sas Tamás Rosszfiúk vagy Mel Gibson Az arc nélküli ember című filmjének megtekintése, és az ott látott konfliktushelyzetek elemzése azoknak a fiúknak a jó útra térítésében, akik ellen súlyos testi sértés miatt indult eljárás.

KÜLÖN MAGATARTÁSI SZABÁLYOKAT a bíró mellett – vádelhalasztás esetén – az ügyész is előírhat. Például olyanokat, hogy az illető valakitől vagy egy bizonyos helytől (lakás, kocsmá, szórakozóhely) tartsa távol magát, kezdjen el tanulni, s ha beleegyezik, azt is, hogy kezeltesse magát az alkohol- vagy ▶

HVG Extra Business!

Gondold újra az **üzlet** és a **siker** fogalmát!

Sikerre kényszerítve

Interjú: Malcolm Gladwell

A brandépítés acb-je

A kortárs művész mint üzlet

Milyen a jó üzleti blog dizájnya?

Nyolcpontos ellenőrző lista

Keress az újság-
árusoknál!

▶ a játékszenvedélye leküzdéséért. Sok múlik a bírák, ügyészek és pártfogók fantáziáján is: a büntetőtörvény által nevesített példák mellett ugyanis gyakorlatilag bármi lehet kötelező magatartás, ami az adott bűncselekmény jellegére, az okozott kár megtérítésére, az elkövető társadalmi beilleszkedésére nézve pozitív hatással lehet.

Tavaly országosan közel háromezer (az Igazságügyi Hivatal adatai alapján 2970) különleges magatartási szabályt írtak elő. Mindez szemléletváltást, az Európában már széles körben működő, de Magyarországon még nem általánosan elterjedt helyreállító igazságszolgáltatás megjelenését illusztrálja. Ebben a megközelítésben a hangsúly nem a retorzió, hanem inkább azon van, hogy az elkövető térítse meg a közösségnek, személynek okozott – nem feltétlenül anyagi – kárt. Ezzel indokolták az új büntető törvénykönyvbe bevezetett jóvátételi munkát is, amivel bizonyos vétségek és három évnél nem súlyosabban büntetendő cselekmények esetén kiváltható a börtönbüntetés is.

A Z ÚJ MEGKÖZELÍTÉS gyakorlatba ültetése persze a bizalomra is épül. „Egy könyv elolvasása nehezen ellenőrizhető” – említi az egyik problémát Bárdos Zoltán, az Igazságügyi Hivatal ZöldPont Közösségi Foglalkoztatójának szakmai vezetője. Szerint talán ezért is gyakoribb, hogy szociális kompetenciák fejlesztését írja elő a bíró vagy az ügyész: például agressziókezelési vagy életvezetési tréningen kötelező részvételt, esetleg valamilyen konkrét, a helyi közösséget kiengesztelő jóvátételt. Miskolcon például a helyi vadsparkban vagy az autistákat segítő Szimbiózis Alapítványnál dolgozhatnak a köz javáért a rossz útra tévedt fiatalok. „A nyilvános megszégyenítés azonban semmiképpen sem cél” – hangsúlyozza Bárdos.

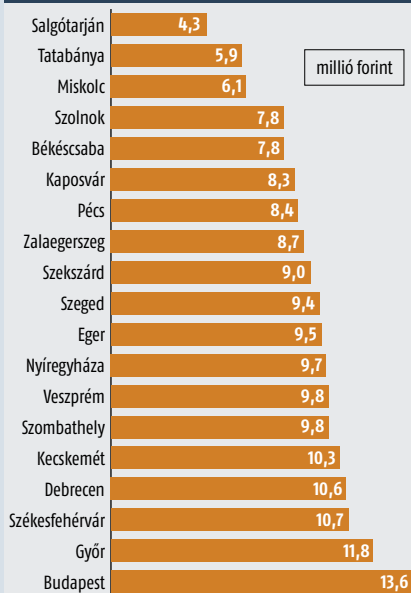
Őszinte beismerés után, tevékeny megbánással nemcsak a büntetést, de a büntetőeljárás is el lehet kerülni, mondván: az elkövető a megbánásával, a bocsánatkérésével és a jóvátétellel a sértettnek és a társadalomnak is megfelelő elégtételt nyújt. Az „idegesítő szomszéd” kiengesztelésével ért véget például az egyik rongálás miatti ügy azzal, hogy a szomszéd kerítését összetörő fiatalnak magának kellett azt helyreállítania. Vagy a frissen felújított egyik vonatállomást graffitivel elcsúfító fiataloknak újra kellett meszelnük a helyiséget. A büntetőügyekben már 2007 óta alkalmazható közvetítő eljárással sok ügyet sikerült már mindkét felet megnyugtató módon lezárni, köztük reménytelenné váló, súlyos testi sértéssé fajult anya-fiú konfliktust is. ■ PÁLMAI ERIKA

Megyei ingatlanpiac: Debrecen drágább, mint Pécs vagy Szeged

A Békés megyei falvakban lehet a legalacsonyabb áron lakóingatlanhoz jutni manapság Magyarországon: a dél-alföldi megyében a használt házak eladási ára átlagosan 2,3 millió forint volt az illetékhivatali adatok szerint – derül ki a legutolsó (2013-as adatokat közlő) Területi statisztikai évkönyvből. Szinte ugyanilyen áron keltek el a lakóépületek Szabolcs-Szatmár-Bereg megye községeiben is, ahol tavalyelőtt 2,4 millió forintot kellett leszurkolni átlagosan egy házért. Dunántúli viszonylatban az ingatlanpiaci árak a Tolna megyei falvakban bizonyultak a legalacsonyabbnak, ahol 3,5 millióért mentek el – középpértéken számítva – a lakóépületek.

A lakások árát persze nemcsak a műszaki paraméterek és az esztétikai minőség határozza meg, hanem – sőt elsősorban – a kereslet is: a fent említett körzetekben az elvándorlás mértéke egyértelműen magasabb volt a regionálisnál. A kelet-magyarországi falvakban a legjobb áron egyébként a hevesi és a csongrádi lakóházakat lehetett értékesíteni, a 2013-as eladási árak 4,4, illetve 4,1 millió forintra rúgtak. A központi régiót leszámítva Nyugat-Magyarországon ugyanakkor Győr-Moson-Sopron megye viszi a prímet, arrafelé 8,9 milliót kóstált átlagosan egy községi lakóingatlan. A Dunántúlon a további sorrend: Veszprém megye (7,8 millió), Fejér megye (7,3) és Komárom-Esztergom megye (7,2). A legdrágább megyének azonban magasan Pest számít, ahol egy községi lakóépület például durván háromszor annyiba – 12,8 millió forintba – kerül, mint Csongrádban, s kétszer többbe, mint Vas vagy Zala megyében. A megyeszékhelyeken álló házak, illetve lakások az ország legtöbb vidékén drágábbak – durván 60-70 százalékkal –, mint az adott megye falvaiban található hasonló ingatlanok. Baranya megyében például az előbbiekért

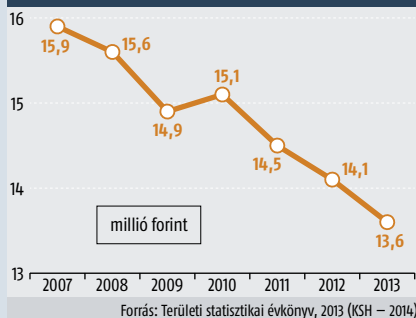
A használt lakások eladási átlagára a megyeszékhelyeken, 2013

Forrás: Területi statisztikai évkönyv, 2013 (KSH – 2014)

8,4 milliót kértek 2013-ban, míg az utóbbiakért 4,8 milliót. Az Alföld nagy részén ennél is jelentősebb volt a különbség a központi és a községi lakások, illetve házak ára között. Kelet-Magyarország legdrágább megyei jogú városában, Debrecenben 10,6 millió forintért lehetett hozzájutni tavalyelőtt egy lakóingatlanhoz, miközben a hajdú-bihari falvakban 3 millióért. A legnagyobb vidéki városban regisztrált ingatlanárakat csak a győri és a székesfehérvári lakásárak múlták felül. Debrecen tehát – legalábbis az ingatlanpiaci adatok alapján – egyértelműen drágább helynek számít, mint például Szeged (9,4 millió forint), Pécs (8,4 millió) vagy Kecskemét (10,3 millió). A 19 hazai megye között viszont négy olyan is akad, ahol nem a megyeközpontok számítanak a leginkább frekvenciált városnak a helyi ingatlanpiacon. Tatabányán például már 5,9 millióért hozzá lehetett jutni egy lakáshoz, miközben Esztergomban, Tátán, Komáromban az ingatlanárak legalább 50 százalékkal magasabbak voltak. Hasonló a helyzet Kaposvárott, Zalaegerszegen és Salgótarjánban is, ahol az árak jelentősen elmaradnak például a síófoki, a nagykanizsai és a balassagyarmati lakásáraktól. Nógrád fővárosában, Salgótarjánban pedig immár olcsóbbak a lakások (4,3 millió forint), mint például a szomszédos Heves megye falvaiban (4,4 millió).

A használt lakások eladási átlagára Budapesten, 2007–2013

Forrás: Területi statisztikai évkönyv, 2013 (KSH – 2014)